

taknemmelige for, saa kunne vi tale videre om Sagen, Behandlingen er for saa vidt ikke standset.

Det ærede Medlem fra Holbæk (Rode) drog Spørgsmaalet om Folkeafstemning frem. Jeg tillod mig allerede, da jeg forelagde Sagen i Dag, at udtale mig lidt derom og har i Grunden ikke stort at føje til. Ogsaa jeg mener, som jeg sagde, at Folkeafstemningsspørgsmaalet maa tages op, netop Spørgsmaalet om Folkeafstemning som fast Led i Forfatningen og med Folkeinitiativ, men det vil meget godt kunne lade sig gøre indenfor den Ramme, vi have foreslaaet, under Punktet den lige og almindelige Valgrets fulde Gennemførelse. Det ærede Medlem har jo ganske Ret i, at Folkeafstemningstanken i denne Tid stadig dukker op. Det ærede Medlem begrundede det med, at den maa ligesom ligge i Luften. Jeg tror, det har en ganske bestemt Aarsag. Jeg tror, at naar dette Spørgsmaal om Folkeafstemning f. Eks. om Militærspørgsmaalet eller væsentlige Dele deraf dukker op, altsaa ikke Kravet om en Folkeafstemning som fast Led i Forfatningen, men Kravet om en Folkeafstemning som en ekstraordinær Nødhjælp under en vanskelig Situation, er det simpelthen en Falliterklæring fra dette Tings Side, et Vidnesbyrd om, at Valgkredsordningen er bleven saa forrykket, at dette Ting slet ikke er noget Udtryk for Folkeafstemningen. Det ærede Medlem fra Holbæk antydede for Resten ogsaa, at der bestaar stadig den Fare, at noget, som ikke har et Flertal af Vælgerne for sig, kan blive vedtaget i dette Ting. Det er denne Følelse, der gør, at man kan gribe til en saa ekstraordinær Udvej som en Folkeafstemning udenfor Forfatningen, i et ganske specielt Tilfælde gennemført ved særlig Lov. Men, som sagt, Spørgsmaalet om en Folkeafstemning som fast Led i Forfatningen ønske ogsaa vi fra vor Side taget op til Overvejelse. Det findes paa Socialdemokratiets Program.

Til det ærede Medlem fra Frederiksberg (Ellinger) skal jeg sige, at det forekommer mig, at han meget omhyggeligt søgte at undgaa at udtale sig om det foreliggende Forslag og om sit eget Partis Stilling til de Principper, vi have fremsat. Han søgte i Stedet at tale om et Emne, som jeg synes ligger denne Forhandling og denne Sag noget fjernt. Han kaldte det en Invasion paa „Social-Demokratens“ Kontor. Jeg ved ærlig talt ikke, hvad Forbindelse der er mellem det og den Sag,

vi behandle. Hvis det er rigtigt, hvad det ærede Medlem antydede, at disse Folk ikke bestod af de bedste Elementer, saa kender jeg ikke noget bedre Middel til at faa de mindre gode Elementer, som for Resten kunne findes baade højt oppe og langt nede, opdragne end den almindelige Valgret, som vistnok er det mest opdragende Middel, vi have. Intet kan være bedre skikket til at forebygge Invasioner, Voldshandlinger, Overgreb, hvad man vil, end at selve Statens Styrelse lægges i den almindelige Valgrets Haand. Men det forekommer mig, som sagt, fuldkommen dunkelt og gaadefuldt, hvad Forbindelse der skulde være mellem det, det ærede Medlem omtalte, og det, der her ligger for — undtagen den, at derved kunde han tale om noget andet i Stedet for om den Sag, der ligger for, og navnlig undgaa at omtale Højres Stilling i Sagen.

Ganske det samme gælder Spørgsmaalet om kvalificeret Majoritet i Fagforeningerne eller i visse Fagforeninger eller i visse Institutioner indenfor den faglige Organisations Verden. Jeg forstaaer heller ikke, hvad det har med denne Sag at gøre, at Fagforeningerne i visse bestemte Tilfælde, under de ganske bestemte Forhold, hvorunder de virke, i hele det Milieu, hvorunder de virke, endvidere med det Forhold for Øje, at alle Medlemmer sjældent kunne møde paa Generalforsamlingerne, at de særlig, hvor det drejer sig om Strejker, kræve kvalificeret Majoritet for at være ganske sikre paa, at der ikke ved saadanne Krigserklæringer skal foregaa uoverlagte Ting. Det har ikke det mindste at gøre med Spørgsmaalet om, hvordan vi anse Landets Forfatning og dets politiske Forhold i Almindelighed for at være bedst indrettede. Der er ikke den mindste Sammenhæng derimellem. Vil det ærede Medlem for Frederiksberg og Højre drage Spørgsmaalet om kvalificeret Majoritet ind, nu vel, saa kunne vi høre, hvad de mene om den Sag. Men det hørte vi intet om. Ville de godkende den lige og almindelige Valgret som eneste Grundlag for hele Statsordningen, idet de dog mene, at der i visse ganske bestemte Tilfælde vil kræves kvalificeret Majoritet? Dette vilde være en Pendant til Fagforeningernes Strejkeklausul, hvis det ærede Medlem f. Eks., naar nu den Grundlovsparagraf, hvorefter det er Kongen, der erklærer Krig, forhaabentlig erstattes med, at Krig kun kan erklæres efter Beslutning af Rigsdagen, foreslog, at der til Beslutningen om en saadan Krigserklæring eller om et Statslaan til